

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης: 22/2022

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Γ΄

Συνεδρίαση της 21^{ης} Μαρτίου 2022

Σύνθεση :

Πρόεδρος: Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Δήμητρα Κεφάλαια, Αθηνά Αλεφάντη, Χρήστος Μητκίδης, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Παναγιώτα-Ελευθερία Ασημακοπούλου, Ευάγγελος Μαρίνης, Περικλής Αγγέλου, Νικόλαος Πατηνιώτης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Επιστήμη-Μαρία Μουστακάτου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου).

Αριθμός Ερωτήματος: Το με αριθμ.πρωτ. 100/04-01-2022 (αριθμ.πρωτ.εισ.εγγράφου 41913/13-01-2022) έγγραφο του Πρύτανη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται α) αν η πραγματοποίηση μεταδιδακτορικής έρευνας, με συγκεκριμένο τίτλο και αντικείμενο, σε Εργαστήριο του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, με αμοιβή μέσω υποτροφίας, αποτελεί «αναγνωρισμένο επαγγελματικό έργο ανάλογου επιπέδου σε σχετικό επιστημονικό πεδίο» ή «εργασία σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της

χώρας» ή «συμμετοχή με αμοιβή σε οργανωμένα ερευνητικά προγράμματα», ώστε να πληρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις του άρθρου 19 παρ.1 περ.β' υποπερ.αα' i) του ν.4009/2011 (Α' 195), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παρ. 1 του ν.4521/2018 (Α' 38), για την εκλογή σε θέση Επίκουρου Καθηγητή και β) αν είναι προαπαιτούμενη από τον νόμο η πάροδος τριών ετών και αν η πάροδος τριών ετών από την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος απαιτείται μόνο για την αυτοδύναμη διδασκαλία ή και για τα λοιπά μνημονευόμενα στην ανωτέρω διάταξη τυπικά προσόντα του αναγνωρισμένου επαγγελματικού έργου ή της εργασίας σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας ή της αλλοδαπής ή της συμμετοχής με αμοιβή σε οργανωμένα ερευνητικά προγράμματα, που απαιτούνται, κατά νόμο, διαζευκτικά ή/ και συνδυαστικά για την εκλογή μέλους Δ.Ε.Π. στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο έγγραφο της ερωτώσας Υπηρεσίας και στα στοιχεία που το συνοδεύουν εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Ως προς το πρώτο ερώτημα: Με την 183/05-01-2021 (Γ' 570) απόφαση του Πρύτανη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, όπως αυτή διορθώθηκε (Γ' 821/2021), προκηρύχθηκε μία κενή θέση Καθηγητή στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή της Σχολής Μηχανολόγων Μηχανικών, με γνωστικό αντικείμενο «Παραγωγή, Εκμετάλλευση και Διαχείριση Θερμότητας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)». Ο Ε.Μ., ο οποίος είναι υποψήφιος για τη θέση αυτή, έχει εκτελέσει, όπως προκύπτει από το κατατεθέν ως δικαιολογητικό, για την πιστοποίηση της ερευνητικής του εμπειρίας, με ημερομηνία 1 Φεβρουαρίου 2021 έγγραφο του Κοσμήτορα της Σχολής Μηχανολόγων Μηχανικών του Ε.Μ.Π., από 27 Ιανουαρίου 2017 έως 1 Φεβρουαρίου 2021 μεταδιδακτορική έρευνα με αμοιβή στο Εργαστήριο «Ψύξης, Κλιματισμού και Ηλιακής Ενέργειας» της ανωτέρω Σχολής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Η εν λόγω μεταδιδακτορική έρευνα είναι σχετική με το αντικείμενο της συγκεκριμένης θέσης. Η αμοιβή του προερχόταν από προγράμματα υποτροφιών (για συγκεκριμένες ερευνητικές προτάσεις), τα οποία χρηματοδοτήθηκαν από το ίδρυμα Μποδοσάκη [01-09-2017 έως 31-08-

2019 (24 μήνες)], καθώς και από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών [16-11-2019 έως και την ημερομηνία υποβολής αίτησης 10-06-2021 (18 μήνες και 25 ημέρες)]. Ο υποψήφιος κατέθεσε ως δικαιολογητικά την από 05-09-2019 βεβαίωση του Ιδρύματος Μποδοσάκη, σύμφωνα με την οποία «ο Ε.Μ. έλαβε υποτροφία από το Ίδρυμά μας για το διάστημα από 01-09-2017 έως 31-08-2019 με σκοπό την εκπόνηση μεταδιδακτορικής έρευνας στο εργαστήριο «Ηλιακής Τεχνικής» του Τομέα Θερμότητας της Σχολής Μηχανολόγων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου» καθώς και την από 16-11-2019 σύμβασή του με το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από την ανωτέρω σύμβαση, οι συμβαλλόμενοι, αφού έλαβαν υπόψη τους τη με αριθμ.63241/Z1/19-04-2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (Β' 1639), με την οποία θεσπίστηκαν οι κανονιστικές διατάξεις του προγράμματος και τη με αριθμ.11047/22-05-2019 πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, που εξέδωσε το ΙΚΥ (ΑΔΑ:Ψ9Γ14653ΠΣ-6ΠΙ), συμφώνησαν, μεταξύ άλλων, ότι για τους σκοπούς της σύμβασης αυτής νοούνται ως: α) Μεταδιδακτορική έρευνα: «Η μεταδιδακτορική έρευνα στην Ελλάδα με θέμα «Ενεργειακή, Εξεργειακή και Οικονομική Ανάλυση προηγμένων συστημάτων για θέρμανση, ψύξη και ηλεκτρισμό με αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας» που θα εκπονήσει ο Υπότροφος σύμφωνα με την εγκεκριμένη αίτηση υποψηφιότητας. Η τροποποίηση του τίτλου της μεταδιδακτορικής έρευνας επιτρέπεται μόνον κατόπιν έγκρισης του αρμοδίου οργάνου του Πανεπιστημίου ή του Ερευνητικού Κέντρου όπου εκπονείται και χωρίς ουσιώδη αλλαγή, δεδομένου ότι αυτό έχει αξιολογηθεί για τη χορήγηση της υποτροφίας και αποτελεί συστατικό στοιχείο της αίτησης υποψηφιότητας», β) Ίδρυμα: «Το Πανεπιστήμιο ή το Ερευνητικό Κέντρο της ημεδαπής όπου ο Υπότροφος θα εκπονήσει τη μεταδιδακτορική έρευνα», γ) Βεβαίωση περάτωσης: «Βεβαίωση του επιβλέποντος Καθηγητή για την περάτωση της μεταδιδακτορικής έρευνας του Υποτρόφου», δ) Ενδιάμεσα Παραδοτέα: «-Οι Τριμηνιαίες Εκθέσεις Προόδου (ΤΕΠ) που συντάσσονται και υπογράφονται από τον Υπότροφο σε έντυπα που θα διατεθούν από το ΙΚΥ, - οι Εξαμηνιαίες Εκθέσεις Προόδου (ΕΕΠ) που συντάσσονται και υπογράφονται από τον Υπότροφο και τον επιβλέποντα Καθηγητή σε έντυπα που θα διατεθούν από το ΙΚΥ και - η βεβαίωση περάτωσης», ε) Τελικό Παραδοτέο: «Μία δημοσίευση ερευνητικής εργασίας σε διεθνές ή ελληνικό επιστημονικό περιοδικό

με κριτές στο αντικείμενο της μεταδιδακτορικής έρευνας ή/και μία δημοσιευμένη μονογραφία ή/και μία ανακοίνωση σε επιστημονικό συνέδριο και μία δημοσίευση σε πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου ή σε συλλογικούς τόμους», στ) Παραδοτέα: «Τα Ενδιάμεσα Παραδοτέα και το Τελικό Παραδοτέο, τα οποία ο Υπότροφος οφείλει να υποβάλει προς έγκριση στο ΙΚΥ, εντός προθεσμίας που θέτει το ΙΚΥ, στη μορφή και με τον τρόπο που θα υποδειχθεί από το ΙΚΥ», ζ) Κανονισμός: «η Κ.Υ.Α. 63241/Ζ1/19-04-2019 (Β' 1639), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει», η) Πρόσκληση: «Η με αριθμ.11047/22-05-2019 Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος που εξέδωσε το ΙΚΥ (ΑΔΑ:Ψ9Γ14653ΠΣ-6ΠΙ)» και θ) Υποτροφία: «Μηνιαία τροφεία...». Το ΙΚΥ χορήγησε την υποτροφία με αποκλειστικό σκοπό την υλοποίηση της μεταδιδακτορικής έρευνας στην Ελλάδα και την έγκαιρη προσκόμιση του Τελικού Παραδοτέου στο ΙΚΥ. Μεταξύ, δε, των υποχρεώσεων του Υποτρόφου ήταν α) να αφοσιωθεί αυτός πλήρως και ουσιαστικά στην υλοποίηση της μεταδιδακτορικής έρευνας στην Ελλάδα, για την οποία είχε επιλεγεί και να ολοκληρώσει την έρευνά του εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, β) να υποβάλει προς έγκριση, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, στη μορφή και με τον τρόπο που όριζε το ΙΚΥ, τα Ενδιάμεσα Παραδοτέα καθώς και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο. Η έγκριση των ενδιάμεσων παραδοτέων από το ΙΚΥ αποτελούσε απαραίτητη προϋπόθεση για τη συνέχιση της Υποτροφίας. Ειδικότερα, ο Υπότροφος όφειλε να υποβάλει, σε έντυπα που θα διέθετε το ΙΚΥ, τα ακόλουθα ενδιάμεσα παραδοτέα: -τριμηνιαίες εκθέσεις προόδου (1^η, 3^η, 5^η, 7^η έκθεση προόδου κ.ο.κ.) και -εξαμηνιαίες εκθέσεις προόδου (2^η, 4^η έκθεση προόδου κ.ο.κ.), το αργότερο εντός τριμήνου από τη λήξη της Υποτροφίας, στη μορφή και με τον τρόπο που όριζε το ΙΚΥ, γ) να υποβάλει το τελικό παραδοτέο συνοδευόμενο από βεβαίωση του επιβλέποντος για την περάτωση της μεταδιδακτορικής έρευνας και τελική έκθεση πεπραγμένων της μεταδιδακτορικής έρευνας σύμφωνα με την εγκεκριμένη πρόταση υπογεγραμμένη από τον επιβλέποντα και τον Υπότροφο και δ) να μνημονεύει στις επιστημονικές εργασίες και δημοσιεύσεις του (στη γλώσσα εργασίας) καθώς και στην τελική αναφορά της μεταδιδακτορικής του έρευνας τα εξής: «Η υλοποίηση της μεταδιδακτορικής έρευνας/εργασίας συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου

Μάθηση», στο πλαίσιο της Πράξης «Ενίσχυση μεταδιδακτορικών ερευνητών/ερευνητριών-Β΄ Κύκλος» που υλοποιεί το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών» (ΙΚΥ).

Η εν λόγω Υποτροφία διεπτόταν από τους όρους της σύμβασης, της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος που εξέδωσε το ΙΚΥ και του Κανονισμού (της προαναφερόμενης Κ.Υ.Α.). Περαιτέρω, σύμφωνα με την πρόκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προγράμματος Υποτροφιών ΙΚΥ στο πλαίσιο της πράξης «Ενίσχυση Μεταδιδακτόρων ερευνητών/ερευνητριών-Β΄ Κύκλος», η πράξη στόχευε στην ενίσχυση νέων ερευνητών και στην παραγωγή υψηλών ερευνητικών αποτελεσμάτων και απευθυνόταν σε μεταδιδάκτορες ερευνητές Ανώτατων Ερευνητικών Ιδρυμάτων της Ελλάδας ή Ερευνητικών Κέντρων της χώρας.

Ακολούθως, προέκυψε ο προβληματισμός για τα μέλη της ορισθείσας Τριμελούς Εισηγητικής Επιτροπής της συγκεκριμένης εκλογής, αν η εκπόνηση μεταδιδακτορικής έρευνας, με συγκεκριμένο τίτλο και αντικείμενο, σε Εργαστήριο του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, με αμοιβή μέσω υποτροφίας από το «Ίδρυμα Μποδοσάκη» και το «Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών», μπορεί να θεωρηθεί «αναγνωρισμένο επαγγελματικό έργο ανάλογου επιπέδου σε σχετικό επιστημονικό πεδίο» ή/και «εργασία με αμοιβή σε οργανωμένα ερευνητικά προγράμματα» ή/και «εργασία σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας».

2. Ως προς το δεύτερο ερώτημα: Ο Κ.Μ., ο οποίος είναι υποψήφιος για την ανωτέρω θέση του Επίκουρου Καθηγητή (ημερομηνία λήξης υποβολής υποψηφιοτήτων ήταν η 22^α-6-2021), είχε αποκτήσει τον διδακτορικό του τίτλο στις 10-12-2018 (ημερομηνία ορκωμοσίας). Ο εν λόγω υποψήφιος έχει αποδεδειγμένη επαγγελματική/ερευνητική εμπειρία σε ευρωπαϊκά και εθνικά ερευνητικά προγράμματα του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου σε αντικείμενα συναφή με τη θέση, για το διάστημα από τον Φεβρουάριο του 2013 μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησής του (5 χρόνια, 7 μήνες και 15 ημέρες), με ρόλο κύριου ερευνητή.

Με δεδομένο ότι, στην περίπτωση του υποψήφιου Κ.Μ., ο χρόνος από τη λήψη του διδακτορικού μέχρι την ημερομηνία λήξης της υποβολής των αιτήσεων είναι 2 χρόνια, 6 μήνες και 12 ημέρες, όμως παράλληλα ο εν λόγω υποψήφιος έχει

εργασιακή εμπειρία διάρκειας 5 χρόνων 7 μηνών και 15 ημερών σε χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου σε αντικείμενα συναφή με τη θέση, προέκυψε ο προβληματισμός για τα μέλη της Τριμελούς Εισηγητικής Επιτροπής, αν, για τη διαπίστωση της συνδρομής στο πρόσωπο του ανωτέρω υποψηφίου των τυπικών προσόντων εκλογής, θα ληφθεί υπόψη και το χρονικό διάστημα της επαγγελματικής/ερευνητικής εμπειρίας του πριν από την απόκτηση του διδακτορικού του διπλώματος.

3. Τα μέλη της Τριμελούς Εισηγητικής Επιτροπής επισημαίνουν ότι τα ανωτέρω ερωτήματα είναι σημαντικά γι' αυτήν, καθώς θα πρέπει να γνωρίζει κατά πόσο οφείλει να προβεί σε αξιολόγηση των δύο υποψηφίων ή εάν οι υποψηφιότητές τους θα πρέπει να απορριφθούν λόγω έλλειψης τυπικών προσόντων.

4. Κατόπιν των ανωτέρω, υποβλήθηκε το ερώτημα που εκτίθεται στο προοίμιο της παρούσας.

Νομοθετικό Πλαίσιο

5. Στις διατάξεις του άρθρου 19 παρ.1 περ. α' και β' του ν.4009/2011 «*Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων*» (Α' 195), όπως η περίπτωση α' αντικαταστάθηκε με το άρθρο τέταρτο παρ.1 του ν.4405/2016 (Α' 129) και η περίπτωση β', η οποία είχε αντικατασταθεί με το άρθρο τέταρτο παρ.1 του ν.4405/2016 (Α' 129), αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παρ. 1 του ν.4521/2018 (Α'38), ορίζονται τα εξής: «1. α) *Προϋπόθεση για εκλογή σε θέση καθηγητή όλων των βαθμίδων είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος, καθώς και η συνάφεια αυτού του εν γένει ερευνητικού, επιστημονικού, διδακτικού, κλινικού ή καλλιτεχνικού έργου των υποψηφίων με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης... β) Για τα προσόντα εκλογής των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. ισχύουν, επιπλέον της περίπτωσης α' τα εξής: αα) Για την εκλογή σε θέση Επίκουρου Καθηγητή απαιτούνται: i) Τρία (3) έτη τουλάχιστον: ή αυτοδύναμης διδασκαλίας μετά την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος στο γνωστικό αντικείμενο του Τομέα σε Α.Ε.Ι. ή ομοταγή ιδρύματα του εξωτερικού ή αναγνωρισμένου επαγγελματικού έργου ανάλογου επιπέδου σε σχετικό επιστημονικό πεδίο, ή εργασίας σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας ή της αλλοδαπής ή συμμετοχής με αμοιβή σε οργανωμένα ερευνητικά προγράμματα. Το χρονικό διάστημα των τριών (3) ετών μπορεί να κατανέμεται*

συνδυαστικά στις ανωτέρω δραστηριότητες, οι οποίες σε κάθε περίπτωση είναι αντίστοιχες με το επιστημονικό επίπεδο και συναφείς με το γνωστικό πεδίο της θέσης που προκηρύσσεται, ii)...».

6. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ.3 του ν.4521/2018 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» (Α' 38) «3.Οι παράγραφοι 1 και 3 έως 8 του άρθρου 14 του ν.1268/1982 (Α' 87)..., εξαιρουμένης της περίπτωσης Α' της παραγράφου 4, καταργούνται, με την επιφύλαξη των εκκρεμών διαδικασιών εκλογής σε νέες θέσεις μελών Δ.Ε.Π., για τις οποίες έχει εκδοθεί προκήρυξη έως τη δημοσίευση του παρόντος, οι οποίες συνεχίζονται και ολοκληρώνονται με εφαρμογή των διατάξεων αυτών...».

7. Στις διατάξεις του άρθρου 14 παρ.3 του ν.1268/1982 «Για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α' 87), όπως ίσχυαν πριν από την κατάργησή τους με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ.3 του ν.4521/2018 (Α' 38), με την επιφύλαξη των εκκρεμών διαδικασιών, ορίζονταν τα ακόλουθα: «3. Για εκλογή ή εξέλιξη σε θέση Επίκουρου Καθηγητή απαιτούνται: i) Τουλάχιστο δύο χρόνια αυτοδύναμης διδασκαλίας μετά την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος στο γνωστικό αντικείμενο του Τομέα ή τουλάχιστο δύο χρόνια εργασίας σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας ή της αλλοδαπής ή αναγνωρισμένο επαγγελματικό έργο σε σχετικό επιστημονικό πεδίο ή συνδυασμός των παραπάνω. ii)...».

8. Εξάλλου, στις διατάξεις των άρθρων 2, 13^α του ν.4310/2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» (Α' 258), όπως το άρθρο 2 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν.4386/2016 (Α' 83) και το άρθρο 13α, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 123 του ν.4316/2014 (Α' 270) αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν.4386/2016 (Α' 83), η παράγραφος 9 του άρθρου 13^α αντικαταστάθηκε με το άρθρο 34 παρ.3 του ν.4559/2018 (Α' 142), η παράγραφος 10, όπως είχε συμπληρωθεί με το άρθρο 20 παρ.7 του ν.4521/2018 (Α' 38), αντικαταστάθηκε με το άρθρο 36 παρ.1 του ν.4589/2019 (Α' 13) και η παράγραφος 11 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 73 παρ.6 του ν.4610/2019 (Α' 70), όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 155 παρ.1 του ν.4635/2019 (Α' 167), ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 2 Ορισμοί

«15. «Έρευνα»: οποιαδήποτε συστηματική και δημιουργική εργασία που αναλαμβάνεται με σκοπό την επαύξηση του αποθέματος της γνώσης,

συμπεριλαμβανομένης της γνώσης του ανθρώπου, του πολιτισμού και της κοινωνίας. 16....19. «Ερευνητικός φορέας»: Το νομικό πρόσωπο δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου που έχει ως κύριο σκοπό την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα, σε συνδυασμό με την πειραματική ανάπτυξη και επίδειξη, καθώς και τη διάδοση και την εφαρμογή των αποτελεσμάτων της έρευνας, μέσω των επιστημονικών δημοσιεύσεων και της αξιοποίησης των αποτελεσμάτων. 20. «Δημόσιος ερευνητικός φορέας δημόσιου δικαίου ή υπηρεσία δημόσιου ερευνητικού φορέα δημόσιου δικαίου»: Ο φορέας ή η υπηρεσία που έχει συσταθεί και λειτουργεί, ως νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου, ως Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα ή ως ειδικός λογαριασμός κονδυλίων έρευνας ο οποίος ανήκει σε φορέα του δημόσιου τομέα. 21. «Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας»: Η αυτοτελής μονάδα που λειτουργεί μέσα σε δημόσιους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς και τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας για τις ανάγκες ερευνητικών ή λοιπών προγραμμάτων. Για τις ανάγκες του παρόντος νόμου, ως δημόσιος ερευνητικός φορέας νοείται και ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας των Α.Ε.Ι. και των Ν.Π.Δ.Δ....».

Άρθρο 13^α Ερευνητικά Κέντρα-Ινστιτούτα-Τεχνολογικοί Φορείς

«Α. Τα Ερευνητικά Κέντρα-Ινστιτούτα που...διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι τα εξής: 1. «Αθηνά-Ερευνητικό Κέντρο Καινοτομίας στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας, των Επικοινωνιών και της Γνώσης»... 2. Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (Ε.Α.Α.)... 3. Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Ε.Ι.Ε.)... 4. Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (Ε.Κ.Ε.Τ.Α.)... 5. Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»... 6. Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (Ε.Κ.Κ.Ε.)... 7. Το αυτοτελές ερευνητικό ινστιτούτο Ελληνικό Ινστιτούτο ΠΑΣΤΕΡ (Ε.Ι.Π.)... 8. Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.)... 9.α. Το Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών «Αλέξανδρος Φλέμινγκ» (Ε.ΚΕ.Β.Ε. Α. Φλέμινγκ)...β. Το Ελληνικό Ίδρυμα Βασικής Βιολογικής Έρευνας «Αλέξανδρος Φλέμινγκ»... 10. Το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (Ι.Τ.Ε.)...11. Τα ερευνητικά κέντρα της Ακαδημίας Αθηνών... Β. Οι Τεχνολογικοί Φορείς που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι οι εξής...».

9. Περαιτέρω, στις διατάξεις των άρθρων 50 παρ. 1, 2 και 3, 54 παρ.1 και 56 παρ.1 του ν.4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114) , όπως οι περιπτώσεις

ε' και θ' του άρθρου 54 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 20 παρ.3 και 4 του ν.4653/2020 (Α' 12), αντίστοιχα, και η παράγραφος 1 του άρθρου 56, όπως είχε συμπληρωθεί με το άρθρο 33 παρ.2 του ν.4559/2018 (Α' 142), αντικαταστάθηκε με το άρθρο 20 παρ. 8 του ν.4653/2020 (Α'12), ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 50 Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού - Σκοπός

«1. Συνιστάται και λειτουργεί σε κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), για τη διαχείριση και αξιοποίηση των κονδυλίων επιστημονικής έρευνας, εκπαίδευσης, κατάρτισης, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, καθώς και παροχής συναφών υπηρεσιών, προς επίτευξη του σκοπού του. 2. Σκοπός του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι η διαχείριση και διάθεση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή, καθώς και από ίδιους πόρους του και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες εκτέλεσης έργων ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών, καθώς και έργων συνεχιζόμενης κατάρτισης, σεμιναρίων και συνεδρίων, παροχής επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, εκπόνησης ειδικών και κλινικών μελετών, εκτέλεσης δοκιμών, μετρήσεων, εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων, παροχής γνωμοδοτήσεων, σύνταξης προδιαγραφών για λογαριασμό τρίτων, σχεδιασμού και υλοποίησης επιστημονικών, ερευνητικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων ως και άλλων συναφών υπηρεσιών, προς όφελος του Α.Ε.Ι.. 3. Τα έργα/προγράμματα που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε. εκτελούνται από Ομάδες Έργου με Επιστημονικό Υπεύθυνο (ΕΥ), ο οποίος μπορεί να είναι μέλος Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι., μέλος Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Α.Ε.Ι., καθώς και μέλος του ερευνητικού προσωπικού των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων. Επιστημονικός υπεύθυνος μπορεί να είναι, επίσης, και εξωτερικός συνεργάτης κάτοχος διδακτορικού διπλώματος....»

Άρθρο 54 Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.

«Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. έχει τις εξής αρμοδιότητες:
α. επεξεργάζεται προτάσεις προς τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. για την ερευνητική και επιστημονική στρατηγική του Ιδρύματος, β. επικουρεί την Πρυτανεία και τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. στον συντονισμό των ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών και λοιπών έργων του Α.Ε.Ι. που χρηματοδοτούνται και εκτελούνται μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. και εισηγείται σχετικά με

τη λήψη μέτρων για την εξασφάλιση πόρων του...δ. εγκρίνει τις προτάσεις για τη χρηματοδότηση της εκτέλεσης ερευνητικών και λοιπών έργων, σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε., ε. εγκρίνει τους προϋπολογισμούς των έργων/προγραμμάτων που εκτελούνται μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε., καθώς και τις τυχόν αναμορφώσεις αυτών, εντάσσοντάς τους στον προϋπολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε., η. για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Ε.Λ.Κ.Ε. αναθέτει στο προσωπικό του Α.Ε.Ι. ή σε τρίτους ερευνητικές μελέτες και υπηρεσίες ύστερα από τεκμηρίωση της σκοπιμότητας και με τις διαδικασίες που προβλέπονται στον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης, θ. αποδέχεται τις κάθε είδους επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις, δωρεές και εισφορές τρίτων στον Ε.Λ.Κ.Ε. και καθορίζει τους ειδικότερους όρους αποδοχής και διάθεσής τους, όταν αυτοί δεν καθορίζονται από συμβατικές υποχρεώσεις, και εγκρίνει τη σύναψη πάσης φύσεως συμβάσεων με φυσικά ή νομικά πρόσωπα στο πλαίσιο των έργων και προγραμμάτων που υλοποιεί ο Ε.Λ.Κ.Ε. με την επιφύλαξη της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του παρόντος νόμου, ι...».

Άρθρο 56 Επιστημονικός Υπεύθυνος

«1. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος (ΕΥ) ορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης, ευθύνεται για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και για τη σκοπιμότητα και επιλεξιμότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου και παρακολουθεί το οικονομικό αντικείμενό του... 2....».

Ερμηνεία και Εφαρμογή Διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

10. Κρίσιμος χρόνος, ως προς το εφαρμοστέο νομοθετικό καθεστώς για τη συνδρομή στο πρόσωπο των υποψηφίων των απαιτούμενων τυπικών προσόντων για την εκλογή τους ως μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. είναι ο χρόνος δημοσίευσης της οικείας προκήρυξης, ενώ κρίσιμος χρόνος ως προς το αν συντρέχει στο πρόσωπό τους ορισμένο τυπικό προσόν είναι ο χρόνος λήξης

της προθεσμίας υποβολής των σχετικών αιτήσεων και δικαιολογητικών (ΣΤΕ 1867/2020 σκ.11, 1910/2016, σκ.14).

11. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 19 παρ. 1 περ. α' και περ.β' υποπερ. αα. i) του ν. 4009/2011 (Α' 195), όπως η περίπτωση α' αντικαταστάθηκε με το άρθρο τέταρτο παρ.1 του ν.4405/2016 (Α' 129) και η περίπτωση β', η οποία είχε αντικατασταθεί με το άρθρο τέταρτο παρ.1 του ν.4405/2016 (Α' 129), αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παρ. 1 του ν.4521/2018 (Α' 38), η οποία εφαρμόζεται εν προκειμένω, ενόψει και του χρόνου δημοσίευσης της οικείας προκήρυξης (05-01-2021), η κατοχή διδακτορικού διπλώματος είναι, κατ' αρχήν, το βασικό ελάχιστο προαπαιτούμενο για κάθε περαιτέρω αξιολόγηση προς επιλογή μέλους Δ.Ε.Π. οποιασδήποτε βαθμίδας, στην οποία περιλαμβάνεται και η βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή. Αυτό όχι μόνο στοιχεί προς τη ρητή διάταξη του άρθρου 19 παρ.1^α του ν.4009/2011, με την οποία προβλέπεται ότι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος αποτελεί προϋπόθεση για την εκλογή σε θέση Καθηγητή όλων των βαθμίδων, αλλά και συνάδει με τη φύση του διδακτορικού διπλώματος ως πιστοποιούντος τη βασική εκείνη επιστημονική συγκρότηση που είναι αναγκαία για κάθε περαιτέρω ακαδημαϊκή εξέλιξη. Περαιτέρω, για την εκλογή μέλους Δ.Ε.Π. στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, πέραν της κατοχής διδακτορικού διπλώματος και της συνάφειας αυτού καθώς και του εν γένει ερευνητικού, επιστημονικού και διδακτικού έργου των υποψηφίων με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης και των λοιπών προϋποθέσεων, τίθενται, επιπλέον, ως προϋποθέσεις, διαζευκτικά: α) είτε η τριετής τουλάχιστον αυτοδύναμη διδασκαλία μετά την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος στο γνωστικό αντικείμενο του Τομέα σε Α.Ε.Ι. ή ομοταγή ιδρύματα του εξωτερικού, β) είτε η τριετής άσκηση αναγνωρισμένου επαγγελματικού έργου ανάλογου επιπέδου σε σχετικό επιστημονικό πεδίο, γ) είτε η τριετής τουλάχιστον εργασία σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας ή της αλλοδαπής είτε η τριετής τουλάχιστον συμμετοχή με αμοιβή σε οργανωμένα ερευνητικά προγράμματα, οι δραστηριότητες δε αυτές πρέπει σε κάθε περίπτωση να είναι αντίστοιχες με το επιστημονικό επίπεδο και συναφείς με το γνωστικό πεδίο της θέσης που προκηρύσσεται. Ενόψει του διαζευκτικού και, ως εκ τούτου, ισοδύναμου χαρακτήρα των προϋποθέσεων αυτών [ΣΤΕ 1467/1997 (σκ.6)], για την εκλογή στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή

απαιτείται είτε η αυτοτελής συνδρομή οποιασδήποτε απ' αυτές τις προϋποθέσεις είτε η συνδυαστική συνδρομή αυτών.

12. Προέκυψε, όμως, το ζήτημα αν η πάροδος τριών ετών από την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος, η οποία απαιτείται για την αυτοδύναμη διδασκαλία σύμφωνα με τη διατύπωση της διάταξης του άρθρου 19 παρ. 1 περ.β' υποπερ. αα. i) του ν. 4009/2011 (Α' 195), όπως η περίπτωση αυτή, η οποία είχε αντικατασταθεί με το άρθρο τέταρτο παρ.1 του ν.4405/2016 (Α' 129), αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παρ. 1 του ν.4521/2018 (Α' 38), απαιτείται και για τα λοιπά τυπικά προσόντα της προαναφερόμενης διάταξης. Πρόσφατα, με τις με αριθμ.73 (σκ.13) και 74/2022 (σκ.12) αποφάσεις της Επταμελούς σύνθεσης του Γ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι οποίες εκδόθηκαν, κατόπιν ερμηνείας και εφαρμογής του άρθρου 14 παρ.5 περ. i του ν.1268/1982 για την εκλογή μέλους Δ.Ε.Π. στη βαθμίδα του Καθηγητή, κρίθηκε ότι η πάροδος έξι (6) ετών από την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος, απαιτείται μόνο για την εξαιτη αυτοδύναμη διδασκαλία, όχι δε και για τα λοιπά μνημονευόμενα στη διάταξη αυτή τυπικά προσόντα που απαιτούνται διαζευκτικά για την εκλογή σε θέση Καθηγητή και ότι, ως εκ τούτου, η εργασία επί έξι έτη σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας ή της αλλοδαπής νοείται ανεξάρτητα από τον χρόνο απόκτησης του διδακτορικού διπλώματος [πρβλ.ΣτΕ 915/2020 (σκ.21¹), 1728/2000 (σκ.6), 1539/2000 (σκ. 11) και 3246/1996 (σκ.6)]. Επισημαίνεται, ότι οι διαζευκτικά ή/και συνδυαστικά απαιτούμενες προϋποθέσεις για την εκλογή σε θέση Επίκουρου Καθηγητή τόσο υπό το καθεστώς του άρθρου 14 του ν. 1268/1982 όσο και υπό το ισχύον καθεστώς του άρθρου 19 του ν. 4009/2011, πλην της διαφοροποίησης του ελάχιστου χρόνου άσκησης των σχετικών δραστηριοτήτων, είναι κατά βάση οι ίδιες (ΝΣΚ 56/2020).

Σε αντίθεση με τις προαναφερόμενες αποφάσεις, το Γ' Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας με τις με αριθμ.1867/2020 (σκ.12) και 1868/2020 παραπεμπτικές στην Επταμελή σύνθεση αποφάσεις του καθώς και με τις με αριθμ.3537/1999 (σκ.4) και 2747/1997 (σκ.5) αποφάσεις, οι οποίες εκδόθηκαν

¹ (Σύμφωνα με την οποία κατά την έννοια της διάταξης της περίπτωσης i της παραγράφου 3 του άρθρου 14 του ν. 1268/1982, προϋπόθεση για την εκλογή σε θέση επίκουρου καθηγητή δεν αποτελεί απλώς η πάροδος χρονικού διαστήματος δύο ετών από τη λήψη του διδακτορικού διπλώματος, εφόσον αφενός δεν απαιτείται η πάροδος διετίας για όλες τις προβλεπόμενες εναλλακτικές προϋποθέσεις εκλογής και αφετέρου οι προϋποθέσεις αυτές μπορούν να ληφθούν υπόψη και σε συνδυασμό μεταξύ τους και άρα μπορεί να έχουν πραγματοποιηθεί εντός του αυτού χρονικού διαστήματος)

καθ' ερμηνεία του άρθρου 14 παρ.3 περ.ι του ν.1268/1982, είχε κρίνει ότι η πάροδος της προβλεπόμενης από τον νόμο προθεσμίας έπρεπε να έχει διανυθεί και διεξαχθεί για όλα τα προσόντα μετά τη λήψη του διδακτορικού διπλώματος. Συναφής είναι και η με αριθμ.56/2020 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

13. Κατόπιν των ανωτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, όπως κρίθηκαν νομολογικά, η πάροδος τριών ετών από την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος απαιτείται μόνο για την αυτοδύναμη διδασκαλία, όχι δε και για τα λοιπά μνημονευόμενα στις διατάξεις αυτές τυπικά προσόντα. Επομένως, το τριετές αναγνωρισμένο επαγγελματικό έργο ή η τριετής εργασία σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας ή της αλλοδαπής ή η τριετής συμμετοχή με αμοιβή σε οργανωμένα ερευνητικά προγράμματα, που τίθενται ως προϋποθέσεις διαζευκτικά ή/και συνδυαστικά για την εκλογή σε θέση Επίκουρου Καθηγητή νοούνται ανεξάρτητα από τον χρόνο απόκτησης του διδακτορικού διπλώματος.

14. Η διαπίστωση, δε, της συνδρομής των τυπικών προσόντων στο πρόσωπο του υποψήφιου μπορεί να γίνει και αυτεπάγγελτα από τον ακυρωτικό δικαστή, υπό την προϋπόθεση ότι η συνδρομή αυτή προκύπτει αποκλειστικά από μια υφιστάμενη ήδη νομική κατάσταση ή βεβαιώνεται με ορισμένο δημόσιο ή άλλο έγγραφο και δεν συνάγεται από ουσιαστική εκτίμηση πραγματικών περιστατικών, την οποία κατά νόμο ενεργεί η Διοίκηση (ΣτΕ 915/2020 σκ.19).

15. Περαιτέρω, ως επαγγελματικό έργο, που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 19 παρ. 1 περ.β' υποπερ. αα. ι) του ν. 4009/2011 (Α' 195), διαζευκτικά ή και συνδυαστικά, ως τυπική προϋπόθεση για την εκλογή σε θέση Επίκουρου Καθηγητή νοείται η επαγγελματική απασχόληση με σκοπό την παραγωγή επαγγελματικού έργου, το οποίο δύναται να ασκείται με οποιαδήποτε μορφή είτε ελευθέρως είτε κατ' εξάρτηση από οιονδήποτε φορέα δημόσιο ή ιδιωτικό, ενώ αναγνωρισμένο επαγγελματικό έργο νοείται αυτό, το οποίο τυγχάνει γενικής αναγνώρισης μεταξύ των επιστημόνων της αυτής ειδικότητας (ΣτΕ 3246/1996 σκ.6, 1427/1991). Η εκτίμηση περί του αν το επαγγελματικό έργο είναι αναγνωρισμένο καθώς και αν οι δραστηριότητες που προβλέπονται στον νόμο ως τυπικά προσόντα είναι συναφείς με το γνωστικό πεδίο της θέσης που προκηρύσσεται αποτελεί τεχνική κρίση, στην οποία πρέπει να προβούν με

ρητές σκέψεις τα αρμόδια πανεπιστημιακά όργανα [ΣΤΕ 915/2020 (σκ.21), 1728/2000 (σκ.6), 1539/2000 (σκ.13), ΝΣΚ 313/2009].

16. Εξάλλου, στο άρθρο 2 του ν.4310/2014 (Α' 258) ορίζονται βασικοί όροι του νόμου, όπως η έρευνα, ο ερευνητικός φορέας, οι δημόσιοι ερευνητικοί φορείς μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και τα Α.Ε.Ι. και ο ειδικός λογαριασμός έρευνας, ο οποίος λειτουργεί σε δημόσιους ερευνητικούς φορείς για τις ανάγκες ερευνητικών ή λοιπών προγραμμάτων, ενώ στο άρθρο 13α του ίδιου ως άνω νόμου καταγράφονται αναλυτικά τα ήδη υπάρχοντα και λειτουργούντα ερευνητικά κέντρα (αιτιολογική έκθεση του νόμου).

17. Με το άρθρο 50 του ν.4485/2017 (Α' 114) ορίζεται ότι σε κάθε Α.Ε.Ι. συνιστάται και λειτουργεί Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), για τη διαχείριση και αξιοποίηση των κονδυλίων επιστημονικής έρευνας, εκπαίδευσης, κατάρτισης, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, καθώς και παροχής συναφών υπηρεσιών, προς επίτευξη του σκοπού του. Σκοπός του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι η διαχείριση και διάθεση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή, καθώς και των ιδίων πόρων του και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες εκτέλεσης ερευνητικών, εκπαιδευτικών κλπ. έργων. Τα έργα/ προγράμματα που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε. εκτελούνται από Ομάδες Έργου με Επιστημονικό Υπεύθυνο (ΕΥ). Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος μπορεί να είναι είτε μέλος του προσωπικού του φορέα (καθηγητής Α.Ε.Ι., μέλος του λοιπού διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού του Α.Ε.Ι., μέλος του ερευνητικού προσωπικού των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων) είτε εξωτερικός συνεργάτης, κάτοχος διδακτορικού διπλώματος. Περαιτέρω, στο άρθρο 54 του ίδιου ως άνω νόμου εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε.. Από τις πλέον σημαντικές, είναι η έγκριση των έργων/ προγραμμάτων που θα υλοποιηθούν. Επίσης, η Επιτροπή Ερευνών προσλαμβάνει ή/και απασχολεί προσωπικό για την υποστήριξη των έργων/ προγραμμάτων που διαχειρίζεται, ενώ στο άρθρο 56 ορίζεται ότι ο Επιστημονικός Υπεύθυνος των έργων /προγραμμάτων ευθύνεται για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και την αναγκαιότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου και παρακολουθεί το οικονομικό αντικείμενό του (αιτιολογική έκθεση νόμου).

18. Κατόπιν των προεκτεθέντων, για τα συγκεκριμένα ερωτήματα διατυπώθηκαν οι ακόλουθες γνώμες:

19. Ως προς το πρώτο ερώτημα: α) Κατά την πλειοψηφήσασα γνώμη, που απαρτίσθηκε από τους: Δήμητρα Κεφάλα, Αθηνά Αλεφάντη, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Παναγιώτα-Ελευθερία Ασημακοπούλου, Ευάγγελο Μαρίνη, Περικλή Αγγέλου και Νικόλαο Πατηνιώτη, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (ψήφοι 7), προς την οποία συντάχθηκε και η εισηγήτρια, Επιστήμη-Μαρία Μουστακάτου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο) διατυπώθηκαν τα εξής: Η πραγματοποίηση από τον Ε.Μ. μεταδιδακτορικής έρευνας, με συγκεκριμένο τίτλο και αντικείμενο, σε Εργαστήριο του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, με αμοιβή μέσω υποτροφίας από το «Ίδρυμα Μποδοσάκη» και το «Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών» (ΙΚΥ), δεν μπορεί να θεωρηθεί επαγγελματικό έργο, με την έννοια της, με οποιαδήποτε μορφή, επαγγελματικής απασχόλησης, διότι, όπως προκύπτει από τα δικαιολογητικά που υπέβαλε ο ανωτέρω υποψήφιος, δηλαδή από τη συναφθείσα σύμβασή του με το ΙΚΥ καθώς και από τη βεβαίωση του Ιδρύματος Μποδοσάκη, η έρευνα αυτή δεν αποσκοπούσε στην παραγωγή συγκεκριμένου επαγγελματικού έργου αλλά στην υλοποίηση μεταδιδακτορικής έρευνας, με την έννοια της συστηματικής και δημιουργικής εργασίας που αναλαμβάνεται με σκοπό την επαύξηση του αποθέματος της γνώσης σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2 του ν.4310/2014 (Α' 258). Η άποψη αυτή ενισχύεται και από γεγονός ότι το τελικό παραδοτέο έργο της εν λόγω έρευνας ήταν, όπως προκύπτει από τη σύμβαση του ΙΚΥ, μία δημοσίευση ερευνητικής εργασίας σε διεθνές ή ελληνικό επιστημονικό περιοδικό με κριτές στο αντικείμενο της μεταδιδακτορικής έρευνας ή/και μία δημοσιευμένη μονογραφία ή/και μία ανακοίνωση σε επιστημονικό συνέδριο και μία δημοσίευση σε πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου ή σε συλλογικούς τόμους, ενώ η χορήγηση της υποτροφίας στόχευε στην παραγωγή υψηλών ερευνητικών αποτελεσμάτων. Επιπλέον, η εν λόγω έρευνα δεν μπορεί να θεωρηθεί εργασία σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας καθώς τα Α.Ε.Ι. και, επομένως, και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο είναι δημόσιοι ερευνητικοί φορείς σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2 του ν.4310/2014 και όχι ερευνητικά κέντρα σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 13α του ίδιου ως άνω νόμου, καθόσον τα Α.Ε.Ι. δεν συγκαταλέγονται στα ρητά αναφερόμενα ερευνητικά κέντρα της διάταξης αυτής, τα οποία έχουν δική τους οργάνωση και διοίκηση.

Εξάλλου, η πραγματοποίηση μεταδιδακτορικής έρευνας σε Εργαστήριο του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, με αμοιβή μέσω υποτροφίας, δεν αποτελεί συμμετοχή σε οργανωμένο ερευνητικό πρόγραμμα, καθόσον από τα προαναφερόμενα δικαιολογητικά, που υποβλήθηκαν από τον Ε.Μ., αφενός μεν δεν συνάγεται ότι η έρευνα αυτή εκτελείται από ομάδα έργου με Επιστημονικό Υπεύθυνο, που είναι αρμόδιος να παρακολουθεί, να προωθεί, να συντονίζει και να ελέγχει την υλοποίηση των έργων/προγραμμάτων των Α.Ε.Ι. και, ως εκ τούτου, δεν πληροί τα κριτήρια του έργου/προγράμματος, που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε., αφετέρου δε, δεν έχει συναφθεί σύμβαση του υποψήφιου στο πλαίσιο των έργων και προγραμμάτων που υλοποιεί ο Ε.Λ.Κ.Ε.. Επομένως, παρέλκει η εκτίμηση περί του αν το επαγγελματικό έργο είναι αναγνωρισμένο καθώς και της συνάφειας των ανωτέρω τυπικών κριτηρίων με το γνωστικό πεδίο της προκηρυχθείσας θέσης, η οποία, σε κάθε περίπτωση, ως τεχνική κρίση, ανήκει στην αρμοδιότητα των πανεπιστημιακών οργάνων.

Κατά τη μειοψηφήσασα όμως γνώμη, η οποία απαρτίσθηκε από τους: Σπυρίδωνα Παπαγιαννόπουλο, Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ., και Χρήστο Μητκίδη, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, (ψήφοι 2), διατυπώθηκαν τα εξής: Ναι μεν από το άρθρο 2 του ν.4310/2014 (Α' 258) ορίζονται βασικοί όροι του νόμου, όπως η έρευνα, ο ερευνητικός φορέας, οι δημόσιοι ερευνητικοί φορείς μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και τα Α.Ε.Ι. και ο ειδικός λογαριασμός έρευνας, ο οποίος λειτουργεί σε δημόσιους ερευνητικούς φορείς για τις ανάγκες ερευνητικών ή λοιπών προγραμμάτων, ενώ στο άρθρο 13α του ιδίου ως άνω νόμου καταγράφονται αναλυτικά τα ήδη υπάρχοντα και λειτουργούντα ερευνητικά κέντρα, οι διατάξεις όμως αυτές δεν αποκλείουν τα ερευνητικά προγράμματα που δεν χρηματοδοτούνται από το ΕΛΚΕ αλλά από ιδιωτικό φορέα (όπως εν προκειμένω από το «Ίδρυμα Μποδοσάκη») πολύ περισσότερο δε με σύμβαση με το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (που είναι δημόσιος φορέας που ανήκει στο ΥΠΑΙΘ) και τα οποία αποσκοπούν στην διενέργεια μεταδιδακτορικής έρευνας που είναι εν προκειμένω και το ζητούμενο. Ομοίως, δεν φαίνεται να προκύπτει κατά τρόπο σαφή, δέσμευση από τον νόμο ότι η έρευνα θα πρέπει να πραγματοποιείται απαραίτητως σε ένα από τα απαριθμούμενα στις διατάξεις του άρθρου 13α του ν. 4310/2014 ερευνητικά κέντρα. Με αυτά τα δεδομένα, όπως επίσης και από το γεγονός ότι η προκείμενη έρευνα υλοποιήθηκε εντός ΑΕΙ (σε Εργαστήριο ΕΜΠ) με

αντικείμενο απολύτως συναφές με εκείνο της προκηρυχθείσας θέσης, δεν μπορεί να συναχθεί βάσιμος λόγος αποκλεισμού του προσόντος αυτού και, συνακόλουθα, αποκλεισμού του υποψηφίου για τον ίδιο λόγο.

20. Ως προς το δεύτερο ερώτημα, διατυπώθηκε, ομόφωνα, ότι η πάροδος τριετίας τίθεται στη διάταξη του άρθρου 19 παρ. 1 περ.β' υποπερ. αα. i) του ν. 4009/2011 (Α' 195) ως προϋπόθεση διαζευκτικά ή/και συνδυαστικά για όλα τα μνημονευόμενα στη διάταξη αυτή τυπικά προσόντα, ενώ η πάροδος τριών ετών από την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος απαιτείται μόνο για την αυτοδύναμη διδασκαλία και όχι για τα λοιπά τυπικά προσόντα. Επομένως, με δεδομένο, στο δεύτερο ερώτημα, ότι ο Κ.Μ. έχει αποδεδειγμένη συνολική επαγγελματική/ερευνητική εμπειρία σε ευρωπαϊκά και εθνικά ερευνητικά προγράμματα του Ε.Λ.Κ.Ε. του Ε.Μ.Π. σε αντικείμενα συναφή με τη θέση, που προκηρύχθηκε, για το διάστημα από τον Φεβρουάριο του έτους 2013 μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησής του, με ρόλο κύριου ερευνητή, πέντε (5) χρόνια, επτά (7) μήνες και δεκαπέντε (15) ημέρες, πλέον δηλαδή των τριών ετών, είναι αδιάφορο ότι μέρος της επαγγελματικής/ερευνητικής εμπειρίας είχε αποκτηθεί πριν από τη λήψη του διδακτορικού του διπλώματος.

Απάντηση

21. α) Ως προς το πρώτο ερώτημα, κατά πλειοψηφία, ότι: Η πραγματοποίηση μεταδιδακτορικής έρευνας, με συγκεκριμένο τίτλο και αντικείμενο, σε Εργαστήριο του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, με αμοιβή μέσω υποτροφιών από το «Ίδρυμα Μποδοσάκη» και το «Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών» (ΙΚΥ), δεν πληροί κατά νόμο τις απαιτούμενες έννοιες «επαγγελματικό έργο» ή/και «εργασία με αμοιβή σε οργανωμένα ερευνητικά προγράμματα» ή/και «εργασία σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας». Συνακόλουθα, παρέλκει η εκτίμηση περί του αν το επαγγελματικό έργο είναι αναγνωρισμένο καθώς και της συνάφειας των ανωτέρω τυπικών κριτηρίων με το γνωστικό πεδίο της προκηρυχθείσας θέσης, η οποία όμως, σε κάθε περίπτωση, ως τεχνική κρίση, ανήκει στην αρμοδιότητα των πανεπιστημιακών οργάνων.

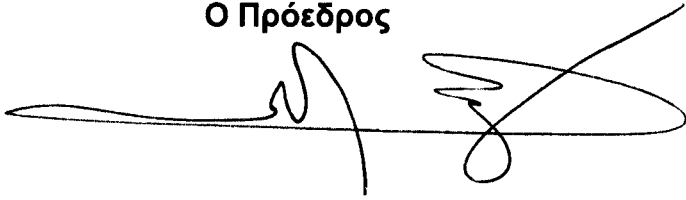
β) Ως προς το δεύτερο ερώτημα, ομόφωνα, ότι: Η πάροδος τριετίας τίθεται στη διάταξη του άρθρου 19 παρ. 1 περ.β' υποπερ. αα. i) του ν. 4009/2011 (Α' 195), όπως η περίπτωση αυτή, η οποία είχε αντικατασταθεί με το άρθρο τέταρτο

παρ.1 του ν.4405/2016 (Α' 129), αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παρ. 1 του ν.4521/2018 (Α' 38), ως προϋπόθεση διαζευκτικά ή/ και συνδυαστικά για όλα τα μνημονευόμενα στη διάταξη αυτή τυπικά προσόντα, ενώ η πάροδος τριών ετών από την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος απαιτείται μόνο για την αυτοδύναμη διδασκαλία και όχι για τα λοιπά τυπικά προσόντα.

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 13.04.2022

Ο Πρόεδρος

Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Επιστήμη-Μαρία Γ. Μουστακάτου
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.